

en særskilt sektion for torvbruk og myrkultur, sideordnet med jordbruk med binæringer, husdyr, meieridrift, havebruk og skogbruk.

Ved de fleste tidligere utstillinger har torvbruk og myrkultur kun været opført som grupper under jordbruk eller skogbruk og har i utstillingskatalogen været sammenblandet med disse.

Landbrukets repræsentant i den forberedende utstillingskomité, hr. statsraad *Mellbye*, der var formand for landbruksutstillingen i 1907 og er næstformand i Det Norske Myrselskaps styre, har utvirket, at myrsaken denne gang skal optræde som en selvstændig afdeling, og herfor er vi ham megen tak skyldig. Det er et glædelig tegn paa den voksende forstaaelse av myrsakens store betydning, at dette har kunnet gjennomføres.

Det beror nu paa myrsakens mænd selv at gjøre deltagelsen i denne utstilling meget større og indholdsriker end ved nogen tidligere anledning, og det er ikke for tidlig at minde om, at man allerede nu bør begynde at forberede sig herpaa.

Utstillingen 1914 vil sandsynligvis bli nordisk, saaat vi kan gjøre regning paa, at vore naboland ogsaa deltar, og muligens vil der tillike komme utstillere fra andre land.

Myrsaken har mange uløste problemer og interessen for fremskridt og utvikling paa myrsakens omraade er fælles for alle land.

Det Norske Myrselskap vil arbeide for, at *sektionen for torvbruk og myrkultur paa utstillingen 1914 blir international!*

» EN FORBEDRET VAATFORKULLINGS- METODE «.

UTDRAG AV »SVENSKA TORFINDUSTRIENS TIDSKRIFT«.

UNDER denne overskrift stod der for kort tid siden i dagspressen en notis, hvori meddeltes, at den bekjendte oppfinner dr. *Gustaf de Laval* har indsendt et andragende til den svenske regjering om et statsbidrag paa 20 000 kr. til fremme av det vigtige spørsmåal om paa bedste maate at tilgodegjøre den rikelige tilgang paa brændsel, som findes i torvmyrene, og han har senere erholdt 19 000 kr.

Vi har tidligere hat anledning til at omtale vaatforkullingsmetoden og beklaget, at det sandsynligvis vil vare længe, før denne metode kan overvinde de vanskeligheter, som reiser sig mot dens økonomiske anvendelse. Saa meget glædeligere er det, at denne antagelse nu synes at bli til intet, da saken er faldt i saa gode hænder som dr. de Laval. Herved aapnes nye utsigter til problemets snarlige løsning og praktiske gjennomførelse.

Som bekjendt gaar vaatforkullingsmetoden hovedsagelig ut paa at fremstille et torvprodukt, som ved forholdsvis lav temperatur — 150

til 200° C. — forkulles svakt uten at nogen dampdannelse finder sted, hvorved torvmassen undergaar saadan forandring, at vandet med lethed kan presses ut. For fagmanden er det unødigt at peke paa, av hvilken uhyre stor betydning denne forandrede tilstand er for torvmassens videre forædling.

Efter sigende skal dr. de Laval allerede i flere aar ha interessert sig for denne sak, og ved eksperimenter paa sit forsøkslaboratorium kommet til resultater, som synes at indebære store muligheter for problemets praktiske løsning.

Det synes at fremgaa av meddelelsen, at det for nævnte statsbidrag nærmest skulde anvendes til anskaffelse av de for metodens utførelse i mindre skala nødvendige apparater. Dette blir i første række et hensigtsmessig og økonomisk ovnsystem for forkulling samt et sugefiltrerapparat for fjernelse av den vaatforkullede torvmasses vandgehalt, saa at denne kan reduceres til omkring 60% , d. v. s. omtrent samme vandgehalt som de tyske brunkul, naar de føres til briketteringsfabrikken.

Ved at tilføre torvmassen samtidig tryk og varme søker vaatforkullingsmetoden i virkeligheten at etterligne det arbeide, som naturen selv i tidens løp har utført ved dannelsen av stenkulslagene. Disse har, som bekjendt, faat sin karakter gjennom paavirkning av de samme faktorer: varme og tryk.

Denne naturlige vaatforkullingsproces, denne eiendommelige forandring, som den ophobede plantemasse har undergaat, saa den nu fremstaar som et stenhaardt og kulrikt produkt, forsøker man, som sagt, at etterligne ved anvendelse av vaatforkullingsmetoden og derved fremstille et stenkullignende produkt.

Den første betingelse herfor er en yderligere mekanisk sonderdeling av den raa torvmasse, hvorefter den ad mekanisk vei føres til ovnen, hvor den oppvarmes til ovennævnte temperatur. Ved denne proces forkulles torvmassen uten at tjære og kulstoffholdige gaser dannes, torvens indhold av parafinholdige stoffer økes, og surstoff og vandstoff utskilles fra torvmassen som vand, hvorved brændværdien forøkes indtil 1000 kalorier.

Vanskelighetene ved denne metode har hittil hovedsagelig ligget i de altfor store omkostninger, som ikke mindst har gjort sig gjældende ved utskillelsen av vandet, og metodens praktiske betydning er derfor blit betydelig redusert.

Den kemiske forandring, som torvmassen undergaar ved vaatforkullingen, og som hittil har foregaaet ved oppvarmning av det rørsystem, i hvilket torvmassen pumpes ind, skal — efter sigende — ifølge det nye system bestaa deri, at høitryksdamp ledes direkte ind i torvmassen. Ved anvendelse av motstrømsprincippet tror man at kunne opnaa en betydelig økonomisk besparelse, saa at den utgaende vaatforkullede torvmasse avgir sin varme til den raa indgaaende torv. Efter forkullingsprocessen føres massen over i et for øiemedet særskilt

konstruert sugefiltrerapparat, hvorved vandgehalten uten større omkostninger kan nedsættes til 60 %. Torvmassen er derefter færdig til at underkastes videre operationer, f. eks. end yderligere tørkning i dertil indrettede apparater for at opnaa den for briketteringen mest passende vandgehalt. Ogsaa i dette øiemed er der konstruert et ovnsystem, som skulde reducere utgiftene betydelig.

Lykkes det dr. de Laval med samme held at gjennomføre sine ideer i praksis som i laboratoriet, saa er bestræbelserne for paa en effektiv maate at utnytte den uhyre rigdom paa brændsel, som findes i torvmyrene, bragt et betydelig skridt fremover. Det ske!

EKSPORT AV TORVSTRØ OG TORVMULD FRA TYSKLAND

AV FORSTKANDIDAT A. H. D. DAHLL

SOM i min tidligere artikel nævnt foregaar der fra Tyskland en livlig eksport av torvstrø og torvmuld, specielt til De Kanariske Øer. Iaar har der dog paa grund av forrige aars fugtige sommer ikke været nogen eksport at tale om. Tvertimot har man været nødt til at importere fra Holland. Den hollandske torvmuld er betalt med 150—200 Mk. pr. 10 tons jernbanevogn »ab Grenze«. Tyske eksportpriser paa torvmuld dreier sig om ca. 52,00 Mk. pr. ton cif. De Kanariske Øer eller ca. 28 Mk. fob. Hamburg for emballerte baller à ca. 100 kg. Størrelsen varierer dog sterkt for de forskjellige fabrikker. Enkelte fabrikker benytter presser med et rumindhold av 1,25 m.³, andre op til 1,5 m.³ og mere.

De oldenburgske fabrikker, som driver mest med storbedrift, har baller av 0,4—0,5 m.³ størrelse, og pressernes rumindhold er fra 1,25—1,50 m.³ — alt efter torvens beskaffenhet. Vegten for disse baller er 100 kg. for bedste materiale, men stiger helt op til 200 kg. efter kvaliteten. Som en generalregel opgives 80 baller pr. 10 tons jernbanevogn.

Vandgehalten er av de tyske fagmænd sat til 30 % som maksimum, men dette overholdes ikke. Iaar har den været op til 45 %, men i tørre somrer kan den gaa ned til 15—20 %, alt efter torvens kvalitet.
